

Protokoll fra landsmøte i Amnesty International i Norge

22-24. april 2022

Ordstyrere: Nina Samnøy og Mette Hamre

Referenter: Patricia Kaatee og Linn Jeanette Haraldsvik Hagen

Lørdag 23. april 2022

Energizer: The Power of You

John Peder Egenæs og Ingvild GjoneLyberg ledet oppladningen med tema: «Vi retter fokuset mot hva akkurat DU og VI kan utrette SAMMEN».

De lanserte motto: “The power of you” for Amnesty International Norge.

Praktisk informasjon:

Alle deltakere skal bære deltakerskilt.

Det vil bli tatt bilder under landsmøtet, men det er frivillig å bli tatt nærbilder av.

Amnesty tilrettelegger for alle som faster under ramadan med hensyn til måltider

Alle oppfordres til å bli kjent med nye mennesker og ta vare på hverandre.

Åpning og konstituering av landsmøtet 2022 ved styreleder

Ingvild Gjone Lyberg introduserte styreleder Thea Schjødt

Styreleder Thea Schjødt åpnet landsmøtet og ønsket velkommen, spesielt også til våre internasjonale gjester – styreleder av AI Frankrike og hennes kone.

Det ble gitt en kort presentasjon av dagsorden.

Ordet ble gitt til ordstyrere Nina Samnøy og Mette Hamre for konstituering av landsmøte. Det ble gitt praktisk og teknisk informasjon, samt en kort presentasjon av dagsorden.

Frist for benkeforslag til valg av styret kl. 11.

LM-vedtak P1/2022 - valg av ordstyrere og referenter

Landsmøtet valgte Nina Samnøy og Mette Hamre som plenumsordstyrere ved akklamasjon.

Landsmøtet valgte Patricia Kaatee og Linn Jeanette Haraldsvik Hagen som plenumsreferenter ved akklamasjon.

Landsmøtet valgte Bodil Røyset, Jean-Marc Tshona, Grethe Kristine Olsen, Linnea Røsjø Johanssen og Tonje Hellevig som arbeidsgruppeordstyrere ved akklamasjon.

Landsmøte valgte Jørgen Lindbäck-Larsen, Henriette Maanum og Varin Hiwa som arbeidsgruppereferenter ved akklamasjon.

LM-vedtak P2/2022 – valg av redaksjonskomité

Redaksjonskomiteen var foreslått bestående av ordstyrere og referenter, samt to styremedlemmer.

Landsmøtet valgte Linn Jeanette Haraldsvik Hagen, Patricia Kaatee, Bodil Røyset, Jean-Marc Tshona, Grethe Kristine Olsen, Linnea Røsjø Johanssen, Kari Bjørke, Tonje Hellevig, Anette Bonnevie Wollebæk, Gabriel Qvigstad, Nina Samnøy, Mette Hamre, Jørgen Lindbäck-Larsen, Henriette Maanum og Varin Hiwa til redaksjonskomité ved akklamasjon.

LM-vedtak P3/2022 - valg av stemmerettsnemd

Landsmøtet valgte Thomas Øvestad, Torunn Bårdstu og Oda Unger ved akklamasjon.

LM-vedtak P4/2022 – godkjenning av agenda og innkalling

Landsmøtet godkjente innkalling og agenda for landsmøtet ved akklamasjon.

Praktisk informasjon ved ordstyrere

Plenumsordstyrerne gjennomgikk forretningsorden og regler for landsmøtet.

De informerte også om hvem som har og ikke har stemmerett, og at deltakere som er uenig i sin stemmerettstatus kan ta kontakt med stemmerettsnemnda for en gjennomgang av sitt medlemskap.

Det ble gitt informasjon om hvem som er ombud på landsmøtet, **og Jørgen Lindbäck-Larsen og Selma Ahmetagic** ble presentert for landsmøtet.

Plenumsordstyrerne informerte om at nominasjon av styrekandidater og kandidater til valgkomiteen måtte skje skriftlig før kl.10.25.

Det ble informert om at innstilling fra arbeidsgruppe økonomi ligger tilgjengelig på nettsidene.

Landsmøtet tolkes fra norsk til engelsk og engelsk til norsk, og det ble gitt informasjon om hvor deltakere finner headset for dette.

Styrets landsmøteberetning 2021-2022 ved styreleder

Styreleder Thea Schjødt la fram styrets beretning.

Den kan leses i sin helhet her: [STYRETS LANDSMØTEBERETNING 2021-2022 \(amnesty.no\)](https://www.amnesty.no/styrets-landsmoteberetning-2021-2022)

En viktig sak i perioden har vært et stort næringslivssamarbeid. Amnesty har fått et tilbud fra Fredensborg om å få kontorlokaler i 10 år i det som tidligere var den amerikanske ambassaden. Gaven vil tilsvare flere millioner kroner. Etter en lengre og grundig prosess der styret har sett på

etiske problemstillinger ved å motta en slik gave, vedtok et samlet styre at det skal takkes ja til tilbudet.

2021 ble et år der Amnesty høstet flere store politiske gjennomslag. Dette gjelder særlig arbeidet for en menneskerettighetslov for næringslivet, den såkalte åpenhetsloven som trer i kraft i juli i år. Det gjelder også løftet fra regjeringen om en samtykkelov, og det har vært solide fremskritt i arbeidet knyttet til forhåndsscreening av investeringer i Statens pensjonsfond utland.

Det har også vært et stort engasjement rundt sportsvasking – både fotball VM i Qatar og OL i Kina.

Da Afghanistan falt til Taliban i løpet av få dager, måtte organisasjonen snu seg rundt. Sammen med andre organisasjoner jobbet vi for at norske myndigheter måtte evakuere aktivister og menneskerettighetsforkjempere. Det ble samlet inn store summer til Amnesty's hjelpefond.

Arbeidet for å sikre inkorporering av konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) i norsk lov har skjedd i nært samarbeid med funksjonshemmedes organisasjoner. Det gjenstår fortsatt arbeid for at denne konvensjonen skal inkorporeres i menneskerettighetsloven og ikke bare i likestillingsloven.

Det har vært avholdt et arrangement om papirløses situasjon i Norge.

Amnesty har påbegynt arbeidet for urfolks menneskerettigheter, gjennom en nyrekruttering av Aili Keskitalo.

Russlands massive invasjon av Ukraina har ført til at Amnesty for første gang har tatt stilling til en militær invasjon. Beslutningen ble tatt av det internasjonale styret etter konsultasjon med seksjonene, og mottok der stor støtte. Amnesty Norge støttet også at Amnesty skulle ta en posisjon i dette tilfellet.

Året som har gått har vært preget av lokale og nasjonale COVID-19 restriksjoner. Styret er stolte og imponerte av lokale aktivisters pågangsmot og engasjement gjennom perioden. 64 grupper har gjennomført 393 utadrettede aktiviteter. Det legges ned store ressurser i å opprettholde gruppene vi har.

Studentrådet og studentaktivistene har blitt utfordret på hva Amnesty kan gjøre for å beholde aktivister etter endt studietid – det skal være noe i Amnesty medlemmer kan engasjere seg med gjennom hele livet. Styret mottok mange gode forslag.

Amnesty akademiet er en styrking av opplæringsprogrammet for våre nye medlemmer. Alle medlemmer får tilbud om introkurs i Amnesty og videre kurs i strategisk aktivisme. I 2021 var det gjennomført 40 fysiske kurs. Det har vært nye rekorder i e-læringskursene.

Når det gjelder vekst var inntektene i 2021 138,3 millioner kroner. Det har også vært en forsiktig økning på andre felt, mens medlemstallet er stabilt på 59 300.

På inntektssiden har det vært et fokus på risikospredning. Det handler både om å vri mer av medlemsvervingen til det digitale, men også å bygge opp arv og testamentariske gaver, og utvikle næringslivssamarbeid og salg av e-læringskurs. Når det gjelder administrasjon, utvikling og læring er Amnesty bevisst sitt miljøansvar. Virksomheten skal i minst mulig grad ha innvirkning på miljø og natur. Amnesty har igangsatt et mangfold- og inkluderingsprosjekt som dekker både sekretariatet og medlemsmassen som helhet. Den skal kartlegge hvilke muligheter som finnes i organisasjonen for å sikre inkludering av alle.

Årets medarbeiderundersøkelse på sekretariatet ble gjennomført i 2021. For tredje år på rad ble Amnesty kåret til beste arbeidsplass i segmentet bedrifter med over 50 ansatte. Alle avdelinger gikk opp i parameterne som måler tilfredshet.

Den perioden vi har lagt bak oss har i større grad enn vi forutså vært preget av pandemien, og noe av det som gir Amnesty styrke – det å samle mange mennesker – har lidd under det. Men styret synes det tross alt har gått ganske bra. Vi har fått til mye allikevel. Nå er det Ukraina som dominerer. Amnesty har omprioritert og lagt store krefter ned for å bidra til at Amnesty skal spille sin rolle i beskyttelse av sivilbefolkning i Ukraina og de som motsetter seg krigen i Russland.

Det går bra i Amnesty Norge, og styret ønsker å videreføre kontrakten til nåværende generalsekretær John Peder Egenæs. De opplever at sekretariatet er i de beste hender.

Styreleder Thea Schjødt åpnet for spørsmål knyttet til styrets beretning.

Spørsmål fra salen: En anmodning til styret om å ta med i beretningen en oppfølging av de resolusjonsforslag som er vedtatt på tidligere landsmøter så medlemmene som jobber frem forslag får tilbakemelding.

En anmodning til Styreleder om at underlaget til styrets beretning på landsmøtet ble utsendt på forhånd.

Styreleder Thea svarer at omtalen i styrets beretning av blant annet livsløpsmedlemsskap og satsing på urfolks rettigheter handler om oppfølging av tidligere resolusjonsforslag. Tar til etterretning til neste gang at det bør komme tydeligere hva som handler om oppfølging av vedtak fra landsmøte.

Det skal være en fyldig rapport som gjennomgår alt som er sagt som skal være gjort tilgjengelig på nettsiden i forkant av landsmøtet. Det ble avklart at denne rapporten ved en feil ikke hadde blitt lagt ut på forhånd. Etter tilbakemeldingen om feilen, ble rapporten lagt ut.

Det var ingen ytterligere kommentarer eller spørsmål til styrets beretning.

Videohilsen fra internasjonal styreleder i Amnesty International:

Dr. Anjhula Bais ble presentert av styreleder for Amnesty International Norge, Thea Schjødt, og en videohilsen ble spilt av.

Plenumsbehandling økonomi

Plenumsordstyrerne introduserte ordstyrerne for arbeidsgruppe økonomi.

Ordstyrer Jean-Marc Tshona introduserte sakene kort.

ØK 1/22 Regnskap 2021

Fremmet av: Styret i Amnesty International Norge

Ordstyrer Jean-Marc Tshona redegjorde for regnskapet for 2021.

Det var kommet inn et forslag til vedtak fra delegat 123 Bodil Røyset, som fikk støtte fra et stort flertall i arbeidsgruppen. Bodil Røyset presenterte forslaget for landsmøtet.

Forslag til vedtak:

LM ber styret vurdere hvor stort prosjektfondet bør være. Deretter bør styret vurdere hvordan det overskytende snarest mulig kan brukes til å fremme formålet til Amnesty.

Spørsmål og diskusjon:

Kommentar fra delegat 123 (Bodil Røyset): Stiller spørsmål ved at fondet er av en stor størrelse og at kun en liten del brukes per år, som betyr at betydelige midler ikke brukes til formålet. Stiller ikke vilkår til vurderingen, men bør vurdere hvordan det overskytende snarest mulig kan brukes til å fremme formålet til Amnesty.

Landsmøtet vedtok forslaget fra delegat 123 (Bodil Røyset) med stort flertall**Forslag til vedtak:**

Amnesty International Norges landsmøte tar de fremlagte regnskap til etterretning.

Landsmøtet vedtok å ta det fremlagte regnskap til etterretning ved akklamasjon.**ØK 2/22 – Prognose 2022**

Fremmet av: Styret i Amnesty International Norge Styremedlem

Ordstyrer Jean-Marc Tshona presenterte prognosen for 2022 og forutsetningene som ligger til grunn.

Det var ingen kommentarer eller spørsmål.

Forslag til vedtak:

Amnesty International i Norges landsmøte vedtar inntektsramme på 168,7 mill. kr, og kostnadsramme på 166,5 mill. kr.

Landsmøtet viser til vedtektenes § 7 og gir styret adgang til å foreta eventuelle endringer som har som mål å realisere eller forbedre budsjettet resultat, eller om nødvendig å begrense mulige negative resultatavvik. Styret skal redegjøre for foretatte endringer. Bruk av organisasjonens fond skal skje i henhold til gjeldende retningslinje

Spørsmål fra delegat 51 (Catharina Vogt):

Under styrets orientering i dag ble det tydeligere at jeg ønsker å si noe om rammene for inntekter og kostnader, spesielt da det dreier seg om husleie. Det er ekstra viktig at vi er etterrettelige når det dreier seg om så store beløp og evner å si ifra til de det gjelder. Eiendomsselskap har utfordringer når det blant annet kommer til miljø. Jeg stiller meg ikke imot å ta imot en slik gave, men det forplikter at man evner å si ifra på de områdene eierne er engasjert i.

Svar fra styreleder Thea Schjødt:

Informerer om at styret er enig med delegaten i at det er viktig å være etterrettelig når det gjelder mottak av en slik gave, og at dette er grunnen til at prosessen som har ledet opp til å godta samarbeidsavtalen har vært såpass lang. Det foreligger klausuler i avtalen der Amnesty kan si ifra og trekke seg ut av avtalen dersom det skjer noe som gjør at vi ikke kan stå inne for samarbeidet. Avtalens utforming ivaretar denne bekymringen.

Landsmøtet vedtok følgende prognose for 2022 ved akklamasjon:

Amnesty International i Norges landsmøte vedtar inntektsramme på 168,7 mill. kr, og kostnadsramme på 166,5 mill. kr.

Landsmøtet viser til vedtektenes § 7 og gir styret adgang til å foreta eventuelle endringer som har som mål å realisere eller forbedre budsjettert resultat, eller om nødvendig å begrense mulige negative resultatavvik. Styret skal redegjøre for foretatte endringer. Bruk av organisasjonens fond skal skje i henhold til gjeldende retningslinje

ØK 3/22 – Valg av revisor

Fremmet av: Styret i Amnesty International Norge

Ordstyrer Jean-Marc Tshona presenterte arbeidsgruppens innstilling om å velge BDO som revisor for AI Norge. Det var ingen endringsforslag eller kommentarer fra plenum.

Landsmøtet vedtok å velge BDO som revisor for AI Norge ved akklamasjon.

ØK 4/22 Global Fundraising Policy

Fremmet av: Styret i Amnesty International Norge

Ordstyrer Jean-Marc Tshona redegjorde kort for forslaget fra det internasjonale styret om å endre Amnesty Internationals fundraisingspolicy.

Det ble kommentert at vi kan komme i en lojalitetskonflikt og at det kan bli problematisk å åpne for dette og at det i tilfelle vil være viktig med grundig screening. Det ble stilt spørsmål om dette vil handle om søknader fra det internasjonale sekretariatet eller direkte fra seksjoner.

Generalsekretæren informerte om at han mente at tanken er at dette både kan søkes sentralt og nasjonalt. Det ble også kommentert at dette virker uproblematisk så lenge dette fortsetter å være en liten andel organisasjonens totale inntekter og man ikke gjør seg avhengig av disse midlene.

Forslag til vedtak:

Landsmøtet ber styret ta med seg innspill fra Landsmøtet i prosessen rundt endringer i Global Fundraising Policy som behandles på Global Assembly. Arbeidsgruppen innstilte på dette forslaget med stort flertall

Spørsmål og kommentarer:

Delegat 51 (Catharina Vogt):

Ønsker å være tydelig på at multilaterale organisasjoner som kan være aktuelt å søke om midler fra deres systemer fungerer ikke godt nok. Sett fra et russisk perspektiv vil ikke midler gitt fra EU anses som nøytrale.

Skeptisk for å åpne for å søke midler fra multilaterale organisasjoner eller såkalte pooling-donors. Et av formålene er å utjevne skjevheter i organisasjonen, da må det sees på hvordan midler i nord kan fordels bedre og jevnere slik at demokratiet ivaretas godt nok internt. Intern sikkerhet for menneskerettighetsaktivister kan bli usikker, de kan bli utsatt for press om dette forslaget går igjennom. Vi må være påpasselige, og selv om vi tror vi evner å holde profesjonell avstand er dette vanskelig når båndene blir tettere.

Delegat 42 (Bjørge Krane Bostad):

Stiller seg bak siste taler. Trodde denne saken skulle inn i arbeidsgruppe for organisasjon og policy. Det har kommet en programrevisjon som de ikke har vært klar over. Kommer denne saken opp i arbeidsgruppen?

Svar fra styreleder Thea Schjødt:

Som det fremgår av dagsorden og sakspapirer skal denne saken behandles i arbeidsgruppe økonomi. Den blir ferdigbehandlet i dag.

Spørsmål fra delegat 14 (Samuel Noko):

Henviser til kommentar fra delegat 51 som påpekte at menneskerettighetsforkjempere i Afrika kan være i fare. Hvordan beskyttes de?

Svar fra delegat 51 (Catharina Vogt):

Mener at vi har alt for store forventninger til hva vi skal kunne vurdere av risiko i forkant. Vår uavhengighet er alt for viktig til å selges på billigsalg. Vi risikerer omdømme. Det er viktig å få påpekt at dette handler om beskyttelse av våre ansatte, våre aktivister og med hensyn til de som trenger vår hjelp må vi ivareta vår uavhengighet.

Delegat 94 (Ruben Eide Edvardsen):

Hva legges i grundig screening?

Styreleder Thea Schjødt:

Global Fundraising policy er en prosess som pågår globalt hvor styret i Norge har en rolle i å påvirke. Takker for viktige og gode poenger og innspill som styret kan ta med videre for å be om klargjøring fra det internasjonale styret. Ber John Peder svare på spørsmålet fra Samuel:

Generalsekretær John Peder Egenæs:

Vi i Amnesty International har alt for lenge følt oss beskyttet av navnet Amnesty International, fordi vi har levd i mange år uten at våre nasjonale enheter i noen særlig grad har blitt angrepet rundt omkring i verden. De siste årene har vi sett en total omkalfatring av dette. Vi har styreledere som er arrestert, AI India er stengt ned, AI Hong Kong er lagt ned og alle som ønsket det er reist ut av landet, AI Thailand lever under en trussel og kampanje fra regjeringen om å få dem kastet ut av landet, AI Russland og AI Ukraina har blitt evakuert, AI Ungarn og til en viss grad AI Polen er under stadige trusler. Det gjøres nå veldig grundige risikoanalyser, med start i de landene vi mener vi er mest utsatt. Det planlegges tiltak – alt fra enkel sikkerhet til planer for hvordan vi skal få folk ut av landet om det går så langt. For det første må vi innrømme at vi har trodd vi har vært mer beskyttet enn vi er, og har latt kollegaer leve i fare, men nå har vi våknet opp til den virkeligheten vi ser i dag.

Styreleder AI Frankrike: Cécile Coudriou

I am so happy you are having this debate on global fundraising policy. We were very vocal during the last Global Assembly that the AI would recognize that this is a political issue, not just an operational one. Defending our independence is important, France has been vocal about multilateral sources. Please demand more precise information with us at the Global Assembly. We have been told there will be careful screening, but what does it mean? We should have more information before such an important policy is changed. The screening process is important, but it should be a policy based on principles we all agree on.

Delegat: 94 (Ruben Eide Edvardsen)

Grundig screening kan gi oss en viss forsikring, men kommer vi til å kunne påvirke de vi får støtte fra? Hvis EU plutselig endrer ting vi er uenig med, for eksempel flyktningsregelverket, om de endrer det kommer vi som mottaker av midler til å kunne ha noe å si?

Delegat: 51 (Catharina Vogt)

Takker John Peder Egenæs for redegjørelse av sikkerhetssituasjonen til våre kollegaer. Det er viktig å påpeke hvordan dette kan påvirke de som har en løsere tilhørighet til organisasjonen. I noen land er det farlig bare å signere på en underskriftskampanje – det er ikke alle som evakueres og får hjelp om Amnesty må nedlegges. Om vi ønsker å vokse må vi opptre på en måte som ikke ødelegger for de mulighetene som eksisterer lokalt. Er det andre måter vi kan bidra til at vi kan styrke økonomiske seksjoner i Sør? Der er prosjektfondet en av flere muligheter.

Delegat 48 (Anne-Grethe Olsen):

Det er vanskelig å stemme over forslaget. Det blir feil for meg: Vil det si at dette skal opp igjen? Om Amnesty Norge er for dette forslaget, kommer dette opp igjen? Blir det et vedtak i styret, eller kommer det opp til medlemmene?

Svar fra Thea Schjødt:

Amnesty Norge kan påvirke, men det er ikke vi som fatter beslutningen. Det er det Global Assembly som gjør, der vi har én stemme inn. Vi vil gi en orientering om hvordan det gikk og hvordan vi kan jobbe videre om det blir vedtatt.

Votering:

For: 41

Mot: 0

Avholdne: 13

Landsmøtet vedtar med stort flertall at styret skal ta med seg innspill fra Landsmøtet i prosessen rundt endringer i Global Fundraising Policy som behandles på Global Assembly

Innvilge ansvarsfrihet for styret

Landsmøtet vedtok ved akklamasjon å gi ansvarsfrihet for styret for resten av landsmøtet.

Stemmerettsnemda ber landsmøtet om å innvilge stemmerett for følgende:

Medlemmer som har betalt kontingent i 2021 og 2022, men betalingen er ikke blitt registrert. En har ikke blitt registrert på grunn av en systemfeil.

Delegater:

73 – Oda Unger

95 – Tayiba Haji Hassan

116 – Viktor Matre

39 – Juni Nilsen

102 – Une Eiriksdatter

Landsmøtet vedtar at medlemmene får stemmerett på dette landsmøtet ved akklamasjon

Tale til landsmøte fra Amnesty International Norges generalsekretær John Peder Egenæs

Ingvild Gjone Lyberg introduserte generalsekretær John Peder Egenæs.

Praktisk informasjon: Informerer om en forslagsboks knyttet til aktivisme og medlemsdemokrati, og oppfordrer landsmøtet til å skrive ned forslag.

Thea fortalte at det var 393 arrangementer av alle slag i Amnestys navn i Norge. Det er fler enn ett arrangement hver eneste dag absolutt hele året. Det var i et år da vi var delvis eller helt stengt ned i perioder. Gi dere selv en applaus for å ha klart det i en ekstremt vanskelig tid.

Kvartalsrapporten for Q1 i 2022 viser at de tre første månedene i 2022 har dette doblet seg – det har vært gjennomført mer enn 2 hver dag.

Kjære venner

Vi møtes i mørke tider. Krigen i Ukraina forstyrrer oss alle i hverdagen.

Samtidig ser vi en autoritær vending i land etter land i verden. Vi må ikke være naive i forhold til dem.

Jeg vil påstå at dypest sett er den autoritære vendingen vi har sett utvikle seg i Russland de siste 20 årene en medvirkende årsak til Putins angrep på Ukraina.

Men dette skal jeg komme tilbake til.

Før dette vil jeg se litt tilbake for at vi skal feire at vi har hatt suksesser i året som har gått:

Norge får den 1. juli en såkalt åpenhetslov. Det er et gjennombrudd som følger av en jobb Amnesty har gjort i over 15 år. Mitt første lobby møte om en åpenhetslov var med Trond Giske, og svaret hans var: «Jeg skal gi næringslivet færre skjemaer, ikke flere». Det var hans holdning til å stille næringslivet formelt ansvarlig. 1. juli har vi en lov som krever det av dem.

I nesten like mange år har vi jobbet for at hvis du er nødt til å ha sex uten at du selv vil det – så har du blitt voldtatt. Og vi har strevd og kjempet og blitt latterliggjort for forslaget samtidig som særlig kvinner, men også menn, har blitt opplevd å bli voldtatt uten at det har blitt regnet som voldtekt av dagens lovverk som krever at du enten må ha blitt slått, truet eller vært bevisstløs. Nå har regjeringen lovet at det kommer en lov, men de skynder seg ekstremt langsomt. Vi kommer til å stå på for at denne loven skal bli god og at den kommer innen ikke alt for lang tid.

Dette er Ali al-Nimr. Da han var 17 var han med på en demonstrasjon i Saudi Arabia. For det ble han arrestert og dømt til døden. Jeg håper og tror at mange har vært med på å kjempe for hans løslatelse. Da han endelig ble løslatt, kunne vi alle se videoen av ham som slipper ut av fangenskap og kaster seg i armene på moren sin. Det er dette vi driver med, det er dette som gjør at vi føler at vi kommer videre. Det har dere vært med på å få til.

Melike Balkan fra METU frifunnet

Kvinnen på dette bildet heter Melike Balkan. Hun ledet organisasjonen METU på universitet sitt i Ankara, der de arrangerte eller forsøkte å arrangere Pride. Sist de prøvde ble hun og flere andre i organisasjonen arrestert og tiltalt. Det har vært flere rettsaker. Da organisasjonen ble frifunnet i fjor var det stort. Dere kan ta litt av æren for dette.

Det har kanskje ikke gitt de store menneskerettighetsresultatene at fotballandslaget og andre har demonstrert i forbindelse med fotball-VM i Qatar og OL i Beijing. Men det gir meg en god følelse når disse fotballspillerne ser ut som en Amnesty-gruppe. Det at Norges fotballforbund nå har en menneskerettighetsstrategi, og at fotballforbundet snakker om menneskerettigheter hele tiden har dere en del av æren for. Hele verden snakker om talen til Lise Klaveness. Og ære være henne, men en av de viktigste setningene i talen fikk hun av ansatt i Amnesty Norge Frank Conde Tangberg under et møte vi hadde med henne. Setningen «vi må ta vare på de som allerede har opplevd menneskerettighetsbrudd» kommer rett fra Frank og Amnesty.

Dette er bare en bitteliten smakebit av det vi har vært med på å få til. Vi må holde fast på det vi oppnår – de mange små og store lysglimtene vi er med på å tenne hvert eneste år.

Men som sagt kan vi ikke holde et landsmøte i 2022 uten å snakke om krigen om Ukraina. I morgen er det to måneder siden Russland invaderte Ukraina.

Men dere har lest og hørt nok om det forferdelige som skjer. Derfor har jeg lyst til å snakke om hva Amnesty har gjort og gjør i Ukraina.

Vi begynte med en gang med den profesjonelle siden av Amnestys arbeid – etterforskning. Først var vi nærmest avhengig av satellittbilder. Amnesty har blitt utrolig gode på moderne teknologi, og bruke den teknologien som finnes til å dokumentere det som skjer. Men det vi har hatt i denne situasjonen som ikke så mange andre har hatt, er muligheten til å «triangulere». Vi har kombinert satellittbilder, filmer og bilder vi har fått tilsendt eller funnet og intervjuer med øyenvitner, overlevende og folk på bakken for å verifisere angrep. Jeg håper dere har lagt merke til i norske medier at dette har fått et gjennomslag. Amnesty har gjort denne typen arbeid i andre kriger, men jeg har aldri opplevd på samme måte som nå. At folk forstår viktigheten av å dokumentere det som skjer på en måte som er troverdig, og ikke kan beskyldes for å være propaganda for én av sidene. Vi har også fått et gjennombrudd for kravet om at det må komme et oppgjør etterpå. Jeg tror ikke vi kommer til å se Putin i et internasjonalt fengsel, men vi kan komme til å se oberster, generaler og kanskje soldater i det. Da vil dette bevismaterialet være viktig.

Vi har rullerende team inne i Ukraina. Vi har også våre egne ansatte i Amnesty Ukraina. Noen av dem har vi hjulpet ut av landet, men det er fortsatt en del av dem igjen. Det er i stor grad de som har snakket med menneskene på bakken. Selv om de bokstavelig talt har levd i et bomberegner, har de fortsatt å jobbe for Amnesty og den jobben vi gjør der inne – før vi fikk inn internasjonalt ansatte, men også etter.

Vi i Norge har vi også kastet oss på denne jobben. Jeg vil skryte av kollegene mine om hvordan de kastet seg rundt, omprioriterte arbeid og penger og gikk i gang med arbeidet på Ukraina. Om dere husker fra det president Zelenskyj sa etter en måned var det å gå ut i gatene, rop høyt si ifra. Om det er noe vi har klart så er det å ha vært på gatene og ha skreket høyt. Og nesten overalt i samarbeid med ukrainere og russere som bor i Norge for å heve deres stemmer.

Men vi støtter også andre aktivister inne i Ukraina. Vi i Amnesty Norge har hatt nære samarbeid med små organisasjoner som fortsatt opererer. Mange har måttet snu om på hva de jobber med, men de får også økonomisk støtte fra Amnesty – både internasjonalt og i Norge. Vi er med på å holde liv i et sivilsamfunn som ofte blir oversett i krig. Det er fortsatt et levende sivilsamfunn inne i Ukraina som vi har en viktig rolle med å hjelpe holde i live.

Men noen kan ikke bli. Dette er Oksana Pokalchuk, min ukrainske kollega. Da det gikk rykter om at russiske soldater hadde med seg lister over ukrainere som skulle drepes, ble man i Amnesty

umiddelbart sikker på at Oksana måtte ut. Hun har vært ekstremt profilert som kritisk mot Russland. Hun måtte vi få ut, og vi har tilbudt alle som vil det, muligheten til å komme ut. På sekretariatet har vi to personer som jobber på fulltid med å støtte de som har flyktet og skal videre til trygge steder hvor de kan jobbe som AI Ukraina i eksil, og de som er igjen i Ukraina.

Av og til kan man få en følelse av at penger er litt skittent i en menneskerettighetsbevegelse. Men penger er et viktig redskap for menneskerettighetsarbeid. Dere skal være stolte av at Amnesty International Norge har sendt 4,7 millioner kroner til den aktive innsatsen vår i Ukraina. Penger som det norske folk har donert over kort tid, som går til å fortsette arbeidet vi gjør. De pengene kommer svært godt med, og kommer helt sikkert til å bli brukt opp, og det kan hende vi må gi mer i fremtiden.

I går bevilget styret to millioner kroner til et nytt fond som heter «Amnesty International Solidarity and Crisis Fund». Det er så mange amnestymennesker som plutselig kan være i fare, som tilsier at vi må ha en stor pott penger tilgjengelig for å hjelpe folk i en krise. Nå går de pengene til Ukraina, men i morgen kan det være Thailand. Vi er med og går foran, og gir et solid bidrag til det internasjonale arbeidet både i Ukraina og i andre land der Amnesty dessverre kan komme i like stor fare. Dette fondet er øremerket for ansatte og styremedlemmer i Amnesty. Vi har et annet fond – relief fund – som kan hjelpe medlemmer.

Vi kan være stolte av alt det Amnesty gjør under denne forferdelige krigen. Med det mener jeg også dere. Dette er noe vi får til fordi vi er mange sammen om å løse de mange oppgavene. Enten det er å demonstrere mot krigen, samle inn penger til alt det svært profesjonelle arbeidet som gjøres i Ukraina, eller jobbe for ukrainske flyktninger som kommer til Norge.

Vi kan ikke håpe at dette kan stoppe krigen. Men vi kan bidra til å bryte gjennom alle løgnene som fortelles og vi samler beviser som kan brukes hvis, og jeg har håp om når, noen skal stilles til ansvar.

Men vi i Amnesty har mer vi kan være stolte av. Vi har lenge advart om den autoritære vendingen vi ser i verden.

Vi har dokumentert og snakket så høyt vi kan om hvordan stat etter stat er på vei i samme retning som den Russland har vært på i mer enn 20 år.

Russlands angrep er et bevis på hvordan det kan gå når statsledere undertrykker og forbyr all opposisjon, sverter og mistenkeliggjør sivilsamfunnet, tar kontroll over og sensurer medier og sosiale medier.

Når motstand mot ledernes meninger og beslutninger blir stemplet som landsforræderi og angrep på tradisjoner og gjerne religion, får diktatorene til slutt fritt leide til å fengsle, torturere og drepe.

I ytterste konsekvens også til å overfalle en annen stat for såkalt å beskytte statens og folkets verdier.

Jeg påstår ikke at vi står ovenfor en rekke kriger som den i Ukraina, men jeg påstår at samme type krefter som har bidratt til krigen der, finnes i mange andre stater i verden.

Det gjør Amnestys arbeid viktigere enn kanskje noen gang.

Derfor må vi, sammen med Amnesty-folk over hele verden stå og gå sammen for å motvirke de kreftene.

Vi må kjempe for ytringsfriheten både her hjemme og ute i verden, og vi må kjempe for en verden uten diskriminering. En diskriminering som gjør det mulig å umenneskeliggjøre grupper av mennesker i en grad at de kan reduseres til noen som må fjernes med alle mulige midler enten det er fengsling, masseinternering, etnisk rensing eller krigføring.

Vi kan ikke forandre verden alene, men sammen er det mye vi kan gjøre. Det har vi bevist før, og nå må vi gjøre det igjen.

Takk for meg.

Samtale med Leidy Cadena Torres og Sebastian

Introduksjon av Frank Conde Tangberg om menneskerettighetssituasjonen i Colombia.

Leidy og Sebastian introduserte seg og fortalte om bakgrunnen for at de måtte flykte fra Colombia.

Presentasjon styrekandidater og valgkomité

Presentasjon styrekandidater

Valgkomiteens leder Mina Haugen redegjorde for kriteriene valgkomiteen har brukt i sin innstilling til styrekandidater. Valgkomiteen fortsetter å vektlegge betydningen av kontinuitet og stabilitet. I tillegg må styret ha sammensatt kompetanse, inkludert kompetanse om menneskerettigheter, økonomistyring, politisk nettverk, og ikke minst Amnesty-erfaring og kunnskap om organisasjonen.

Hver av kandidatene la kort frem sitt kandidatur.

Følgende kandidater presenterte seg:

Thea Westad Schjødt, styreleder
Tor Kåpvik, nestleder
Kjell Johnsen, styremedlem
Maryam Iqbal Tahir, styremedlem
Viktor Johannes Matre, styremedlem
Anette Bonnevie Wollebæk, styremedlem
Arne Wilhelm Theodorsen, 1. vara
Maria Nelly Flatland, 2. vara
Henriette Nielsen, 3. vara
Gabriel Qvigstad, 4. vara

Det er ikke kommet inn benkeforslag til andre kandidater.

Valg av valgkomité

Innstilling til valgkomité i AI Norge var som følger:

Gro Davidsen, Steinar Vike, Thomas Øvestad og Mina Haugen

Det kom ikke inn forslag til andre kandidater.

Innlegg v/ Grete fra gruppe 48

Grete fortalte om Narges Mohammadi, og hvordan gruppe 48 har fulgt hennes kamp for menneskerettigheter og nå frihet som en innledning til en videohilsen fra Narges.

Søndag 24. april 2022

Kulturelt innslag:

Jazz- and visesangeren Yngvil med band spilte for oss.

Valg av styret og valgkomiteen

Valg av styret

Valgkomitéens innstilling til styret i AI Norge 2022-2023 var som følger:

Thea Westad Schjødt, styreleder

Tor Kåpvik, nestleder

Kjell Johnsen, styremedlem

Maryam Iqbal Tahir, styremedlem

Viktor Johannes Matre, styremedlem

Anette Bonnevie Wollebæk, styremedlem

Arne Wilhelm Theodorsen, 1. vara

Maria Nelly Flatland, 2. vara

Henriette Nielsen, 3. vara

Gabriel Qvigstad, 4. vara

Det er ikke kommet inn benkeforslag til andre kandidater.

Valgkomiteens innstilling ble vedtatt uten ytterligere debatt ved akklamasjon.

Valg av valgkomité

Innstilling til valgkomité i AI Norge var som følger:

Gro Davidsen, Steinar Vike, Thomas Øvestad og Mina Haugen

Det er ikke kommet inn benkeforslag til andre kandidater.

Valgkomiteens innstilling ble vedtatt ved akklamasjon.

Felles bilde til Yulia:

Saken til Yulia presenteres for landsmøtet, og det tas et felles bilde av landsmøtet for å vise Yulia at Amnesty Norge ikke har glemt henne og jobber for saken hennes.

Plenumsbehandling og votering

Plenumsordstyrerne gjennomgikk regler og rutine for å ta ordet og kommentere i plenumsbehandling.

Landsmøtet gikk i gang med plenumsbehandlingen av sakene fra arbeidsgruppe menneskerettigheter og arbeidsgruppe organisasjon og policy.

MR 1/22 Vedtaksforslag: om tvungen forsvinning av fanger i Egyptiske fengsler

Fremmet av: Amnesty-aktivisten Ola J M Alrantisi

Ordstyrer Grethe Kristine Olsen i arbeidsgruppe menneskerettigheter presenterte innstillingen fra arbeidsgruppa.

Forslag til vedtak:

To help victims of Enforced Disappearance in Egypt's Prisons (including migrants disappeared in Egypt as a transit country). To shed the light on their disappearance, suffering, and violated rights. To put more effort and focus on Human Rights violations against enforced disappearance victims in Egypt and their families' sufferings.

Styret har foreslått følgende som alternativ ordlyd:

Amnesty in Norway will, at least in the coming year, work to shed light and raise awareness on forced disappearances from Egyptian prisons. As part of this work, AI Norway will attempt to put pressure on Egyptian authorities to stop this practice and disclose the fate and whereabouts of people who have already been the victims of enforced disappearance

Arbeidsgruppen innstiller på styrets forslag til vedtak

Det ble åpnet for spørsmål og diskusjon, men det ble ikke fremmet endringsforslag i plenum.

Landsmøtet gikk til votering.

Landsmøtet vedtok styrets alternative formulering til forslag enstemmig.

MR 2/22 Vedtaksforslag om Stopp av statens tvangsbosetting av ektefelle og diskriminering av ekteskap som samlivsform i strid med individuelle rettigheter i Grunnloven og Menneskerettighetene.

Fremmet av: Harald Magne Henningsen, Medlem

Arbeidsgruppe menneskerettigheter innstilte til landsmøtet ikke å vedta forslaget. Forslaget ble derfor ikke fremmet til votering i plenum av arbeidsgruppen.

Forslagsfremmer ønsker å opprettholde forslaget. Han ønsker at saken skal behandles i plenum.

Forslag til vedtak:

AI Norge krever at norske myndigheter umiddelbart stopper tvangsbosetting av ektefelle, brudd på taushetsplikten ovenfor ektefelle, brudd på ektefellers personvern, overvåkning av ektefeller og diskriminering av ekteskap som samlivsform i strid med individuelle rettigheter i Grunnloven og Menneskerettighetene.

Styret har etter gjennomgang av vedtaksforslaget kommet fram til at de vil anbefale landsmøtet ikke å støtte forslaget. Det er ikke tydelig hvordan problemstillingen som beskrives er faktiske brudd på menneskerettighetene, samt at styret kan vanskelig se at AI Norge bør prioritere denne saken.

Arbeidsgruppen Menneskerettigheter innstilte på ikke å vedta forslaget.

Landsmøtet gikk til votering.

Stemmer for: 1

Mot: 47

Avholdne:

Forslaget falt

ORG 1/22 Vedtaksforslag om skatt, ulikhet og menneskerettigheter

Ordstyrer Tonje Hellevig legger frem innstillingen fra arbeidsgruppen.

Forslagsstiller: Styret

Saken: På Global Assembly, den globale Amnesty-bevegelsens høyeste organ, ble det i 2021 vedtatt at Amnesty skal utarbeide en policy om skatt, ulikhet og menneskerettigheter. I første omgang skal det i 2022 utarbeides et sett med overordnede prinsipper for en slik policy, før det i 2023 skal utarbeides og vedtas en helhetlig policy.

Til nå har Amnesty International i liten grad uttalt seg om skatt, og sammenhengen mellom skatt og menneskerettigheter. Men internasjonalt er det flere som nå tar til orde for at Amnesty trenger å ha en posisjon for å svare på spørsmål om hvordan stater skal kunne ha ressurser nok til å sikre menneskerettigheter gjennom blant annet skoler, sykehus, velferd og rettsystem. Og også for å kunne svare på hvilke skattemodeller som er mest i tråd med menneskerettighetene med hensyn til blant annet likestilling og ikke-diskriminering.

Amnesty Norge kan påvirke og gi innspill til et forslag til sju overordnede prinsipper for utforming av skattepolitikk som respekterer og fremmer menneskerettighetene. Disse prinsippene blir styrende for policyen Amnesty skal utarbeide om dette temaet neste år:

1. Stater må sikre at deres skattepolitikk er utformet for å maksimere tilgjengelige ressurser for å investere i progressiv realisering av økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter.
2. Stater må sikre at grunnleggende prinsipper om åpenhet og deltakelse blir etterfulgt i utviklingen av skattepolitikk.
3. Alle staters beslutninger og tiltak knyttet til skatt må underlegges effektive tiltak for å sikre ansvarlighet
4. Stater må sikre at skatt innkreves og brukes på en måte som respekterer og fremmer likhet og ikke-diskriminering.
5. Stater må respektere sine internasjonale forpliktelser for å fremme samarbeid om skatt, bekjempe skatteunndragelse og skatteomgåelse og unngå å gjennomføre politikk som forhindrer andre stater fra å maksimere deres skatteinntekt.
6. Næringslivsaktører bør sikre at de overholder sine menneskerettighetsforpliktelser i det de foretar seg knyttet til skatt.
7. Stater må sikre at deres skattepolitikk og -tiltak er utformet med henblikk på å løse klimakrisen.

Styret ønsker å informere landsmøtet om disse prinsippene og motta synspunkter og innspill fra medlemmer som styret kan ta med seg og fremme i diskusjonene om dette med andre seksjoner og med det internasjonale styret.

Innspill fra arbeidsgruppa til styret:

- Det ble det uttrykt skepsis rettet mot at Amnesty skal mene noe på skatt og hva det har med menneskerettighetene å gjøre.
- Flere innspill om at punktene ikke var godt nok oversatt og at det var mange vanskelige formuleringer.
- Kontinuerlig referer til menneskerettighetene i teksten sånn at man skal kunne koble hvorfor skatt er viktig for menneskerettighetene.
- I bakgrunnsinformasjonen til det endelige forslaget som legges frem for Global Assembly må sammenhengen mellom skatt og menneskerettigheter fremgå. Det må spesifikt nevnes at skattepolitikk må forholde seg til menneskerettighetskonvensjonene.
- På Global Assembly i fjor ble det vedtatt at Amnesty skal utarbeide en policy om skatt, ulikhet og menneskerettigheter. Det forslaget ble ikke forelagt av medlemmene som det menes at det burde vært, men det gikk videre til Global Assembly.
- Arbeidet med de sju overordene prinsippene ref Taxation and Human rights legges på is. Det skal utarbeides en policy dokument som om omhandler hvorfor og hvordan Amnesty Norge og International skal kunne bistå til at staters skattepolitikk er utformet slik at innbyggernes økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter ivaretas.
- Forslaget må inneholde operasjonelle og økonomiske konsekvenser for Amnesty ved å engasjere seg på dette feltet.
- Forslaget må til avstemning hos alle seksjoner og deretter til behandling i Global Assembly.
- Se på mulighetene for å slå sammen punkt 2 og 3
Punkt 2: Stater må sikre at grunnleggende prinsipper om åpenhet og deltakelse blir etterfulgt i utviklingen av skattepolitikk
Punkt 3: Alle staters beslutninger og tiltak knyttet til skatt må underlegges effektive tiltak for å sikre ansvarlighet
- Endre noe ordlyden slik at det høres mindre partipolitisk ut

Forslag til vedtak:

Landsmøtet ber styret ta med seg innspill fra Landsmøtet i prosessen rundt forslag om skatt, ulikhet og menneskerettigheter som behandles på Global Assembly

Det blir åpnet for innspill og kommentarer, men det kom ingen.

Landsmøtet gikk til votering.

Ingen stemmer mot, to avholdne.

Landsmøtet vedtok arbeidsgruppens innstilling.

Innspill om landsmøteuttalelser:

Delegat 123 (Bodil Røyset):

I sakspapirene heter det at sakspapirer skal sendes ut 4 uker før landsmøtet. Det er åpnet for at det kan komme hastesaker inntil 3 dager før landsmøtet, men at dette skal begrunnes. Delegaten stiller spørsmål med hvorfor det ikke er gjort. Styret må sende ut sakspapirer innen fristen. Delegaten kan ikke se at uttalelsen om Afghanistan ikke kunne blitt sent ut innen ordinær frist. Ukraina er annerledes siden det er en hastesak, men da bes styret å passe på at forslagene blir skrevet ut og gitt ut til delegater på forhånd.

Svar fra generalsekretær John Peder Egenæs:

Grunnen til at det kommer sent er fordi det skal være så aktuelt som mulig. Dette er grunnen til at tradisjonen er som den er. Slik situasjonen er i Afghanistan ville det kunne ha skjedd endringer i løpet av en fireukersperiode som ville resultere at det måtte gjøres endringer i uttalelsen.

Delegat 123 (Bodil Røyset):

Ber om at styret ved planlegging av neste landsmøte vurderer om forslag til uttalelser kan sendes ut tidligere slik at landsmøtet får bedre tid til å sette seg inn i sakene.

Delegat 51 (Catharina Vogt):

Det er vanskelig å forutse hva som er det mest aktuelle når landsmøtet kommer – eksempelvis krigen i Ukraina. Gir tilbakemelding om at det er forståelig at det er kort frist, men at det må komme ut i hende og tilgjengeliggjøres snarest mulig.

Thea Schjødt:

Takker for innspillene. Styret tar dette med seg til evaluering av landsmøtet og planlegging av neste landsmøte.

ORG2/22 Ukraina: Beskytt sivile og respekter menneskerettighetene!

Forslagsstiller: Styret

Ordstyrer legger frem innstillingen fra arbeidsgruppen til forslaget til uttalelse. Arbeidsgruppen er for at det skal komme en uttalelse, men ble ikke ferdig med diskusjoner rundt endring av ordlyd i uttalelsen, og dette skal tas i plenum. Følgende forslag til endringer fra arbeidsgruppen ble spilt inn:

- Sette inn setning etter første setning i fjerde avsnitt: «utsatte grupper blir enda mer utsatte for menneskerettighetsbrudd når de drives på flukt. Dette gjelder blant annet kvinner, barn, etniske minoriteter, personer med funksjonsnedsettelse, LHBTIQ+ personer og eldre
- Legge til setning i siste kulepunkt: “Det må sikres at asylmottak er rustet til å ivareta andre gruppers særlige rettigheter og behov”.

Arbeidsgruppa tok ikke stilling til forslagene som har blitt spilt inn i arbeidsgruppa, men oversendte disse til plenum.

John Peder Egenæs redegjorde for hensikten med landsmøteuttalelser.

Patricia Kaatee redegjorde for bakgrunnen for uttalelsen.

Patricia Kaatee fra sekretariatet har på oppdrag fra styret skrevet uttalelsen.

Det er viktig at uttalelsene er bygd på Amnestys etterforskning og dokumentasjon, slik at vi kan svare ut når vi får oppfølgingsspørsmål rundt kravene vi stiller og påstandene vi kommer med.

Etterforskerne våre i Ukraina har dokumentert mange krigsforbrytelser, noe av det viktigste som må skje er at de som har gjort seg skyldige i krigsforbrytelser stilles til ansvar. Det er viktig krav å sørge for at staten kommer på banen i Polen der de fleste ukrainske flyktninger kommer igjennom. Statlige myndigheter må etablere mottaksapparat for å sikre de mest sårbare gruppene. Når flyktninger kommer til Norge er det mange som sliter med å få nødvendig helsehjelp og som har alvorlige traumer, vi må være tydelige på at myndighetene ikke bare skal sørge for mat på bordet, men også nødvendig oppfølging og helsehjelp.

For noen år tilbake hadde vi en rapport om kvinners levekår på asylmottak i Norge. Vi fant at de opplevde en stor grad av utrygghet. Kjønnsbasert vold er en viktig presisering selv om mye fokus er på jenter og kvinner, fordi dette også er alvorlig for transpersoner, LHBTIQ+ personer og andre sårbare grupper. Vi er så presise og generelle som vi mener er nødvendig, men det er opp til landsmøtet å vedta den endelige formuleringen.

Ordstyrerne gjennomgikk kulepunktene i kravene i plenum:

Innspill til dagsordenen:

Delegat 96 (Harald Magne Henningsen):

Føler at det nå åpnes for en omforming av fremlagt skriftlig forslag når vedkommende selv ønsket å fremme et ekstra punkt i går men fikk beskjed om at det var for sent.

Ordstyrere åpner for forslag om nye punkter i uttalelsen i plenum.

Delegat 51 (Catharina Vogt):

Har kommet med skriftlige innspill til presiseringer.

Endringsforslag kulepunkt 1:

Norske myndigheter gir økt politisk, praktisk og økonomisk støtte til Den internasjonale Straffedomstolen og dens pågående etterforskning av situasjonen i Ukraina. Det er viktig med en betydelig styrking av domstolens kapasitet for å kunne gjennomføre en helhetlig og grundig etterforskning av situasjonen i Ukraina, og for å kunne holde de som beordrer eller begår krigsforbrytelser strafferettslig ansvarlig.

Endringsforslaget ble vedtatt med stort flertall.

Endringsforslag kulepunkt 2:

Kommentar fra delegat 51 (Catharina Vogt): Viktig at det fremgår eksplisitt av teksten at det må være et statlig mottaksapparat. For å passe på en ordlyd som er «to the point» står det Polen og ikke Europa som det ble etterspurt i arbeidsgruppen.

Endringsforslag:

Norske myndigheter aktivt tilbyr støtte til å etablere et effektivt og profesjonelt statlig mottaksapparat i Polen, samt bidrar til et internasjonalt samarbeid om rettferdig ansvarsfordeling for flyktingene ved blant annet å opprette en luftbro fra nærområdene til Ukraina til Norge og andre europeiske land.

Endringsforslaget ble vedtatt med stort flertall.

Delegat 51 (Catharina Vogt):

I norsk lovgivning er man pålagt at i alle saker som omhandler barn skal barns behov behandles eksplisitt. Det er med vilje brukt «som» for ikke å ekskludere andre grupper.

Gjennomgår bakgrunn for endringsforslag i alle kulepunkter.

Tillegg til kulepunkt 2:

Utsatte grupper som barn og personer med nedsatt funksjonsevne må sikres nødvendig tilrettelegging og beskyttelse.

Endringsforslaget ble vedtatt med stort flertall.

Endringsforslag kulepunkt 3:

Innspill fra delegat 65 (Emilie Eggen-Hoel):

Hvorfor står det «etter voldtekt» for lovlig abort? Burde det ikke være tilgang til lovlig abort uansett?

Svar fra Patricia Kaatee:

Gir delegaten rett i det. Det som er tenkt her er at det er spesielt viktig for de som er utsatt for voldtekt som en krigshandling, og som av mange årsaker vil ha vanskeligheter med å fortelle hva de har vært utsatt for, så vi har ønsket å tydeliggjøre det. Retten til trygg og lovlig abort er viktig uansett, men det er viktig å tydeliggjøre at det har å gjøre med mennesker som blir gravide fordi de har blitt utsatt som en voldtekt som en krigshandling.

Delegat 119 (Thomas Øvestad):

Mitt forslag er å skrive «, særlig etter voldtekt»

Plenumsordstyrere ber om skriftlige forslag i lunsjen slik at plenum kan votere over dette etter lunsj.

Fremmet av delegatene 117 (Thea Schjødt)/119 (Thomas Øvestad):

Stryk «etter voldtekt» i setningen:

Helsehjelpen må også omfatte tilgang på nødprevensjon og mulighet til trygg og lovlig abort etter voldtekt.

Delegat 51 (Catharina Vogt):

Ønsker også skriftlig presisering om å stryke «etter voldtekt»

Delegat 33 (Ivar Hasan): Tok opp erfaring med rasisme på asylmottak.

Endringsforslaget er vedtatt enstemmig.

Endringsforslag til kulepunkt 4:

Norske myndigheter sørger for at fysisk utforming og drift av asylmottak i Norge ivaretar barns og kvinners trygghet og sikkerhet, og at ansatte på mottakene har kunnskap om og kompetanse til å avdekke og følge opp alle tilfeller av kjønnsbasert vold som rapporteres.

43 (Marthe Cecilie Stamnes Johansen): Omfatter «barn» også ungdom?

51 (Catharina Vogt): Siden definisjonen av barn er under 18 inngår en del ungdom. Vi mener at de yngste har et særlig behov for beskyttelse. Vi plikter å beskytte barns behov, så dette er en bevisst formulering.

Ny formulering:

Norske myndigheter sørger for at fysisk utforming og drift av asylmottak i Norge ivaretar barn og kvinners trygghet og sikkerhet, og at ansatte på mottakene har kunnskap om og kompetanse til å avdekke og følge opp alle tilfeller av kjønnsbasert vold som rapporteres.

Endring til «barn» ble vedtatt med stort flertall.

Forslag til tilleggssetning til kulepunkt 4:

Det må sikres at asylmottak er rustet til å ivareta andre gruppers særlige rettigheter og behov

Delegat 51 (Catharina Vogt): Dette inngår nå i kulepunkt 2. I en annen paragraf er kjønn nevnt, så jeg anser det som ivaretatt.

Delegat 43 (Vilde Nilsen): Setningen kan stå. Asylmottak er ofte utformet på en måte som hemmer grupper med særlige behov.

Replikk delegat 51 (Catharina Vogt): Det er viktig at landsmøteuttalelsen er kortfattede og presise. Kulepunktene skal leses som en helhet, kjønn, legning, funksjonsnedsettelse og sårbare grupper er ivaretatt allerede.

Delegat 49 (Mina Haugen): Jeg har foreslått denne endringen. Det har kommet inn flere endringsforslag parallelt, som er årsaken til at mange forslag ligner på hverandre underveis. Dette punktet var viktig fordi det er en henvisning til Norges menneskerettighetsforpliktelser som vi faktisk har.

Forslaget ble vedtatt med 34 mot 13 stemmer.

Forslag til nytt kulepunkt 5:

Norske myndigheter skal sørge for at barn, LHBT, funksjonshemmede og andre minoriteter må ivaretas og aktivt beskyttes mot diskriminering og andre unødvendige belastninger under asylsøkningsprosessen.

Delegat 65 (Emilie Eggen-Hoel): Er det mulig å inkludere unge etter barn? Barn er definert som under 18, men de som er 14-18 faller ofte litt bort. Det er viktig å presisere unge også – de er mellom barn og kvinner, slik at de også føler seg sett.

Forslagsstiller delegat 113 (Juni Baardvik): Enig i å ta med unge.

Nytt forslag blir da:

- Norske myndigheter skal sørge for at barn, unge, LHBT, funksjonshemmede og andre minoriteter må ivaretas og aktivt beskyttes mot diskriminering og andre unødvendige belastninger under asylsøkningsprosessen.

Delegat 33 (Ivar Hasan): Tok opp utfordringer med diskriminering av flyktningbarn og understreket at det er viktig at briske myndigheter sørger for at barn blir behandlet likt.

Landsmøtet vedtar å legge til kulepunkt 5 i landsmøteuttalelsen med 49 stemmer for, og 7 stemmer mot.

Forslag til nytt kulepunkt 6 fremmet av delegat 96 (Harald Magne Henningsen):

Norske myndigheter stenger alle norske farvann og aner for alle russiske og hviterussiske fartøy unntatt sivile fartøy i nød.

Delegat 126 (Grethe Kristine Olsen): Jeg ønsker gjerne at noen fra sekretariatet kommenterer dette forslaget og hvilken policy vi har på dette området.

Thea Schjødt: Vi har ingen policy på det. Tenker at dette er et annet tema. Intuitivt tenker jeg at vi ikke burde ta med det av hensyn til å holde oss til et klart budskap.

Delegat 51 (Catharina Vogt): Det er et veldig stort nytt tema som kommer inn. Jeg er bekymret for at dette tar oppmerksomhet bort fra de andre punktene, der Amnesty har en mulighet til å påvirke. Vi

må kommunisere tydelig, om vi tar med enda flere temaer er jeg redd det kommer til å falle. Å utvide ytterligere støtter jeg ikke.

Delegat 42 (Bjørn Krane Bostad): Jeg er enig med Catharina. Det er å utvide den uttalelsen hvor fokus er flyktninger for Ukraina og Ukraina. Forslaget til punkt 6 utvider handlingsområdet som vi har definert allerede. Jeg er enig i intensjonen i punkt seks, men det blir en annen skål for å si det sånn.

Forslaget falt.

Forslag til ny setning i avsnitt 4:

Utsatte grupper blir enda mer utsatte for menneskerettighetsbrudd når de drives på flukt. Dette gjelder blant annet kvinner, barn, etniske minoriteter, personer med funksjonsnedsettelse, LHBTIQ+ personer og eldre.

Delegat 49: Mina. Det var ment som en ekstra setning i avsnittet. Men det er ikke lengre nødvendig ut i fra endringene gjort i kulepunktene. Trekker forslaget.

Forslaget trekkes av forslagsstiller, ingen andre opprettholder forslaget.

Forslag til kulepunkt 5: Legge til IQ+ i LHBT.

Landsmøtet vedtok endringen i kulepunkt 5.

Jean-Marc: Burde vi ikke da være konsekvente med måten vi definerer LHBT/LHBTIQ+ i andre vedtak og uttalelser?

Innspillet spilles videre til redaksjonskomiteen.

Vedtatt landsmøteuttalelse:

Ukraina: Beskytt sivile og respekter menneskerettighetene!

24. april er det to måneder siden den russiske hæren gikk til angrep på ukrainske militær- og flybaser med tung beskytning, rakettartilleri og missilangrep. Russlands invasjon av Ukraina er en aggresjonshandling og et alvorlig brudd mot forbudet i FN-pakten mot angrepskrig.

Bare timer etter invasjonen kunne Amnesty International ved hjelp av øyenvitneskildringer og analyser av digitale bevis dokumentere sannsynlige krigsforbrytelser, inkludert vilkårlige russiske angrep på sivile og sivile mål over hele landet. Frem til i dag har Amnesty dokumentert hvordan sivile er blitt drept i vilkårlige angrep i Kharkiv og Sumy Oblast, og hvordan et luftangrep drepte 47 sivile som sto i matkø i Tsjernihiv. Amnestys etterforskere har samlet dokumentasjon om de umenneskelige forholdene som sivile lever under i beleirede byer som i Kharkiv, Izium og Mariupol. Amnesty har også dokumentert hvordan russiske militære styrker har gjennomført utenomrettslige henrettelser av sivile bosatt i nabokommuner og forsteder til Kyiv, og etterforsket og dokumentert voldtekt begått av russiske soldater.

Den 30 mars registrerte UNHCR at 4 millioner mennesker hadde flyktet fra Ukraina. Mer enn 2,3 millioner har krysset grensen til Polen. Over 2 millioner mennesker er nå internt fordrevne, og nærmere 3 millioner anses å ha akutt behov for assistanse i Ukraina. Nær 14.000 flyktninger fra Ukraina, i all hovedsak kvinner og barn, er så langt kommet til Norge.

Mennesker på flukt er svært sårbare for å bli utnyttet og utsatt for vold og overgrep. Det gjelder ikke minst kvinner som reiser alene eller som reiser alene med mindreårige barn, og enslige mindreårige. Mange vil ha vært utsatt for krigsvoldtekter, eller ha opplevd andre alvorlige overgrep før, under eller etter flukten. Amnesty etterforskere på grensen til Polen har dokumentert flere eksempler på hvordan pågående polske menn har tilbudt kvinner og barn transport og losji, og hvordan kvinner er blitt tilbudt penger dersom de gir fra seg sine pass. Amnesty har også eksempler på kvinner på flukt på flukt som er blitt utsatt for seksuelle overgrep.

Amnesty International i Norge krever at:

- Norske myndigheter gir økt politisk, praktisk og økonomisk støtte til Den internasjonale straffedomstolen. Det er viktig med en betydelig styrking av domstolens kapasitet for å kunne gjennomføre en helhetlig og grundig etterforskning av situasjonen i Ukraina, og for å kunne holde de som beordrer eller begår krigsforbrytelser strafferettslig ansvarlig.
- Norske myndigheter aktivt tilbyr støtte til å etablere et effektivt og profesjonelt statlig mottaksapparat i Polen, samt bidrar til et internasjonalt samarbeid om rettførdig ansvarsfordeling for flyktningene ved blant annet å opprette en luftbro fra nærområdene til Ukraina til Norge og andre europeiske land. Utsatte grupper som barn og personer med nedsatt funksjonsevne må sikres nødvendig tilrettelegging og beskyttelse.
- Norske myndigheter sikrer at mennesker som kommer til Norge på flukt fra krigen i Ukraina får tilgang på nødvendig helsehjelp, inkludert psykisk helsehjelp for å kunne bearbeide traumatiske opplevelser. Helsehjelpen må også omfatte tilgang på nødprevensjon og mulighet til trygg og lovlig abort. Norske myndigheter må bidra til at slik helsehjelp også blir tilgjengelig for sivile i Ukraina og for ukrainske flyktninger i Ukrainas nærområder.
- Norske myndigheter sørger for at fysisk utforming og drift av asylmottak i Norge ivaretar barns og kvinners trygghet og sikkerhet, og at ansatte på mottakene har kunnskap om og kompetanse til å avdekke og følge opp alle tilfeller av kjønnsbasert vold som rapporteres. Det må sikres at asylmottak er rustet til å ivareta andre gruppers særlige rettigheter og behov.
- Norske myndigheter skal sørge for at barn og unge, lhbtqi+, funksjonshemmede og andre minoriteter ivaretas og aktivt beskyttes mot diskriminering og andre unødvendige belastninger under asylsøkningsprosessen.

ORG 3/22 Forleng den midlertidige stansen av alle returer til Afghanistan

Ordstyrer går igjennom innstillingen fra arbeidsgruppen.

Forslagsstiller: Styret

Landsmøtet til Amnesty International i Norge er dypt bekymret over den forferdelige menneskerettighetssituasjonen i Afghanistan, og over situasjonen for afghanere i Norge som har fått avslag på sin asylsøknad og som frykter å kunne bli returnert til Afghanistan.

Situasjonen i landet er utrygg og uforutsigbar. Det skjer terroraksjoner og voldelige handlinger flere steder i landet som makthaverne Taliban ønsker å legge lokk på.

Senest tirsdag 20 april ble en gutteskole i bydelen Dash-e-Barchi i Kabul, hvor det hovedsakelig bor sjiamuslimere tilhørende Hazara-minoriteten, utsatt for to bombeeksplosjoner. Den andre bomben gikk av da redningsmannskapene forsøkte å redde de sårede og frakte dem til sykehuset. Minst 9 barn ble drept og 20 såret. De reelle tallene er sannsynligvis langt høyere. Sykehusene i området oppfordret folk til å donere blod, men Taliban nektet folk å gjøre det. Flere afghanske journalister

som skrev om hendelsen ble arrestert,

Allerede før Talibans maktovertakelse i Afghanistan i august 2021 var hverdagen til landets innbyggere preget av en ekstrem skjør sikkerhetssituasjon og alvorlig risiko for å bli utsatt for vilkårlig, ofte dødelig vold. Etter Talibans maktovertakelse er situasjonen blitt enda verre. I tillegg til faren for å bli rammet av vilkårlige angrep fra forskjellige væpnede grupper, må befolkningen forholde seg til Talibans maktutøvelse som er basert på omfattende og systematiske menneskerettighetsbrudd som diskriminering, vilkårlige arrestasjoner, urettferdige rettssaker, tortur, tvungne forsvinninger og utenomrettslige henrettelser. Pressefrihet og retten til å demonstrere blir stadig mer begrenset, og de som våger å uttrykke kritikk til maktapparatet møtes med brutal makt. Fraværet av et fungerende uavhengig og rettferdig rettssystem gjør at alle kan rammes av undertrykkelsen, uavhengig av om de faktisk har deltatt i noen form for politiske aktiviteter eller uttalt seg kritisk.

Kvinner og jenter i Afghanistan rammes av mange former for institusjonalisert diskriminering, som for eksempel sterke begrensninger av adgang til utdanning eller arbeid. LHBTI-personer er tvunget til å leve i det skjulte for ikke å risikere å bli utsatt for tortur eller drept.

Kollapsen av den afghanske staten har også ført til en omfattende humanitær krise som truer eksistensen til millioner av afghanere, og bidrar til å gjøre Afghanistan til et land der få kan føle seg trygge.

Vi vil rose norske myndigheter for å ha stanset alle returer og utreiseplikten til Afghanistan 21 juli 2021 – 28 februar 2022. Men denne praksisen må forlenges.

Situasjonen i Afghanistan er gått fra vondt til verre når det gjelder målrettede angrep, og ikke minst når det gjelder systematiske brudd på kvinners og jenters menneskerettigheter. Å returnere avviste asylsøkere til Afghanistan slik situasjonen er i landet, ville være i strid med menneskerettighetene og internasjonal flyktningrett.

Amnesty International i Norge oppfordrer den norske regjeringen til å

- Forlenge den midlertidige stansen av alle returer, inkludert utreiseplikten til Afghanistan til i første omgang å gjelde ut 2022, og til det er sannsynliggjort at personer som blir returnert vil kunne leve i trygghet.
- Fortsette å ha et sterkt fokus på å få slutt på diskriminering på bakgrunn av kjønn, seksuell orientering og kjønnsidentitet, og på andre systematiske menneskerettighetsbrudd i Afghanistan både gjennom internasjonalt samarbeid og direkte påvirkning av makthaverne i Afghanistan.
- Arbeide for sterke og målrettede internasjonale tiltak for å minske den humanitære krisen i Afghanistan.

Forslag til redaksjonelle endringer:

- Punktum bak tallene på datoer
- Punktum etter første avsnitt

Arbeidsgruppa tok ikke stilling til forslagene som har blitt spilt inn i arbeidsgruppa, men oversendte disse til plenum.

Endringsforslag til kulepunkt 2:

Erstattte "LHBT" med "kjønn, seksuell orientering og kjønnsidentitet" i andre kulepunkt, slik at setningen blir: Fortsette å ha et sterkt fokus på å få slutt på diskriminering på bakgrunn av kjønn, seksuell orientering og kjønnsidentitet, og på andre systematiske menneskerettighetsbrudd i Afghanistan, både gjennom internasjonalt samarbeid og direkte påvirkning av makthaverne i Afghanistan.

Delegat 94 (Ruben Eide Edvardsen), delegat 51 (Catherina Vogt), delegat 43 (Marthe Cecilie Stamnes Johansen), delegat 66 (Ronja Solberg) og delegat 42 (Bjørge Krane Bostad) tok ordet i debatten. :

Endringsforslaget ble vedtatt med 45 mot 9 stemmer.

Vedtatt landsmøteuttalelse:

Forleng den midlertidige stansen av alle returer til Afghanistan!

Landsmøtet til Amnesty International i Norge er dypt bekymret over den forferdelige menneskerettighetssituasjonen i Afghanistan, og over situasjonen for afghanere i Norge som har fått avslag på sin asyløknad og som frykter å kunne bli returnert til Afghanistan.

Situasjonen i landet er utrygg og uforutsigbar. Det skjer terroraksjoner og voldelige handlinger flere steder i landet som makthaverne Taliban ønsker å legge lokk på.

Senest tirsdag 20 april ble en gutteskole i bydelen Dash-e-Barchi i Kabul, hvor det hovedsakelig bor sjiamuslimer tilhørende Hazara-minoriteten, utsatt for to bombeeksplosjoner. Den andre bomben gikk av da redningsmannskapene forsøkte å redde de sårede og frakte dem til sykehuset. Minst 9 barn ble drept og 20 såret. De reelle tallene er sannsynligvis langt høyere. Sykehusene i området oppfordret folk til å donere blod, men Taliban nektet folk å gjøre det. Flere afghanske journalister som skrev om hendelsen ble arrestert.

Allerede før Talibans maktovertakelse i Afghanistan i august 2021 var hverdagen til landets

innbyggere preget av en ekstrem skjør sikkerhetssituasjon og alvorlig risiko for å bli utsatt for

vilkårlig, ofte dødelig vold. Etter Talibans maktovertakelse er situasjonen blitt enda verre. I tillegg til faren for å bli rammet av vilkårlige angrep fra forskjellige væpnede grupper, må befolkningen forholde seg til Talibans maktutøvelse som er basert på omfattende og systematiske menneskerettighetsbrudd som diskriminering, vilkårlige arrestasjoner, urettferdige rettsaker, tortur, tvungne forsvinninger og utenomrettslige henrettelser. Pressefrihet og retten til å demonstrere blir stadig mer begrenset, og de som våger å uttrykke kritikk til maktapparatet møtes med brutal makt.

Fraværet av et fungerende uavhengig og rettferdig rettssystem gjør at alle kan rammes av

undertrykkelsen, uavhengig av om de faktisk har deltatt i noen form for politiske aktiviteter eller uttalt seg kritisk.

Kvinner og jenter i Afghanistan rammes av mange former for institusjonalisert diskriminering, som for eksempel sterke begrensninger av adgang til utdanning eller arbeid. Lhbtiq+ -personer er tvunget til å leve i det skjulte for ikke å risikere å bli utsatt for tortur eller drept.

Kollapsen av den afghanske staten har også ført til en omfattende humanitær krise som truer eksistensen til millioner av afghanere, og bidrar til å gjøre Afghanistan til et land der få kan føle seg trygge.

Vi vil rose norske myndigheter for å ha stanset alle returer og utreiseplikten til Afghanistan 21. juli 2021 – 28. februar 2022. Men denne praksisen må forlenges.

Situasjonen i Afghanistan er gått fra vondt til verre når det gjelder målrettede angrep, og ikke minst når det gjelder systematiske brudd på kvinners og jenters menneskerettigheter. Å returnere avviste asylsøkere til Afghanistan slik situasjonen er i landet, ville være i strid med menneskerettighetene og internasjonal flyktningsrett.

Amnesty International i Norge oppfordrer den norske regjeringen til å:

- Forlenge den midlertidige stansen av alle returer, inkludert utreiseplikten til Afghanistan til i første omgang å gjelde ut 2022, og til det er sannsynliggjort at personer som blir returnert vil kunne leve i trygghet.
- Fortsette å ha et sterkt fokus på å få slutt på diskriminering på bakgrunn av kjønn, seksuell orientering og kjønnsidentitet og på andre systematiske menneskerettighetsbrudd i Afghanistan både gjennom internasjonalt samarbeid og direkte påvirkning av makthaverne i Afghanistan.
- Arbeide for sterke og målrettede internasjonale tiltak for å minske den humanitære krisen i Afghanistan.

Panelsamtale

Under årets landsmøte samler vi aktivister fra ulike europeiske land (Polen, Ungarn og Norge) til en panelsamtale om aktivisme og retten til å protestere under den autoritære vendingen. Det blir en spennende samtale om ulike utfordringer man møter som aktivist i 2022

Arbeidet de gjør representerer selve kjernen i Amnestys aktivistarbeid: nemlig å arbeide med hjerte og engasjement for de som er blitt stilnet.

Ingvild Gjone Lyberg introduserer panelet og deltakerne. Panelet ledes av aktivist og medlem av studentrådet i Amnesty International Norge - Tayiba Haji Hassan.

I panelet satt:

AI Ungarn – Mate Mali – Aktivist

AI Ungarn – Maya Fenyvesi – Ansatt

AI Polen - Grzegorz Zukowski – Ansatt

AI Polen - Agnieszka Dabrowiecka – Ansatt

Amnesty International (IS) - Daniel Valls – Ungdoms- og aktivistkoordinator

Under ledelse av Tayiba Haji Hassan snakket panelet om hvordan den autoritære vendingen og krigen i Ukraina påvirket aktivismen og hvordan de selv fant motivasjon.

Tale ved styreleder

Tusen takk for en utrolig fin helg. Og takk for tilliten.

Jeg er full av optimisme og pågangsmot for den kommende perioden. Takk også for at dere har valgt et veldig kompetent styre.

Styreleder takker:

- Aktivistkromiteen
- Prosjektgruppen for Landsmøtet (Sohaib, Stine, Alexandra, Anne-Marie, Halvor og Laila)
- Ordstyrere og referenter
- Tolkene
- Language resource center
- Teknikerne

Og ikke minst alle som har møtt opp!

Gleder meg allerede til neste landsmøte, og alt det morsomme som skal skje i mellomtiden.

Avslutning med kulturelt innslag

Sanger og låtskriver Agnete Saba avslutter årets landsmøte med en opptreden.